

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

Helyi jelentőségű védett természeti terület neve:

Balogh Ádám-szikla

Utoljára módosítva: 2013-10-15 07:31:05

Megye: Budapest

Községhatár: Budapest, II. ker.

A terület kiterjedése: 1,08 hektár

Védetté nyilvánítás év: 1975

GPS koordináták: 47.52639, 18.99854

Felmérést végző személy(ek) neve: Bajor Zoltán

E-mail címe(k): bajor.zoltan@mme.hu

A terület megközelíthetőségének leírása

(pl. melyik utcán kell elhagyni a települést stb.):

A terület a II. kerület kertvárosias részén található a Törökvészi úttól délre. A Balogh Ádám utca és az Endrődi Sándor utca határolja, mely teljesen elszigetelődött a hasonló állapotban megmaradt természetközeli élőhelyektől. Autóval a Pasaréti, vagy a Törökvészi út felől közelíthető meg a Kapy utca-Bimbó út útvonalon. Tömegközlekedéssel a legjobb választás a Szentlélek tér és Hűvösvölgy között közlekedő 29-es autóbusz.

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

Terület rövid, szöveges bemutatása (max. 2000-2500 karakter):

megközelíthetőség, terület jellegének leírása (pl. természetes erdőfolt puhafa ligeterdővel stb.): A beépített telkekkel körülhatárolt, belvároshoz igen közel eső zárványterület valószínűleg úgy maradhatott fent, hogy tömör sziklaképződményei lehetetlenné tették a beépítést. Elsősorban a geológiai érvek indokolták, hogy a terület védettséget kapott. Az utóbbi évek tudományos kutatómunkái kimutatták, hogy a szikla botanikai és zoológiai értékei is jelentősek, jól mutatják a sűrű emberi jelenlét előtti Rózsa-domb természetes képét. A terület meredek, sziklafalakkal határolt felső és alsó része között körülbelül harminc méter a szintkülönbség. A kilencvenes években sétautakat, pihenőket, padokat, lépcsőket és szemetesládákat telepítettek a területre, valamint kihelyeztek egy földtani értékeket bemutató táblát (Ez utóbbit felújításra elvitték, majd nem helyezték vissza.). A nagy szikla alatt tűzrakóhely is létesült. Geológiai értékei közül, mely miatt elsőként került a természetvédelemmel foglalkozó szervek látókörébe, elsősorban a hévizek színezte, aprózta triász kori földolomit és az azt körülvevő eocén márga a legjelentősebb. A hévizes színezés hatására a dolomit több helyen vöröses színt kapott, a szikla alsó részén pedig sok oldásos gömbfülke is található. Utóbbiak is az egykori hévizes tevékenységről adnak tanúbizonyságot. Sajnos a könnyű megközelíthetőség végett az emberi taposás hatására a gyepek nagymértékben degradálódtak. A terület ennek ellenére több védett növényfajnak is otthona, de ezek egyedszáma igen alacsony, ezért veszélyeztetettségük egyértelmű. Állatvilágára elsősorban az erős zavarás nyomja rá bélyegét, mely miatt rengeteg ilyen jellegű élőhelyre jellemző faj nem található meg a területen. Elsősorban olyan fajokkal találkozhatunk, amelyek jobban elviselik a zavarást. Állomány nagyságukon azonban ezeknél is tapasztalható, hogy a terület erősen háborgatott. A terület kis méretéhez képest erősen túlterhelt, nagyon sok turista fordul meg a szikla környezetében. Ennek ellenére állapota összességében kielégítőnek mondható, erős leromlást csak a gyepekben lehet fellelni. A látogatók elsősorban a szikla tetejéről nyíló kilátás miatt jönnek ide. A bejárást sűrű úthálózat segíti, mely elveszi a természetközeli élőhelyek jelentős részét, illetve a meglévőket is feldarabolja. Sajnos általános jelenség, hogy a környező lakosság a kerti szemetet a védett rész szélére hordja, bár nem nagy mennyiségben. A kihelyezett padokon, szemeteseken jól láthatók a rendszeres karbantartás nyomai.

2. A TERÜLET ÁLTALÁNOS FELMÉRÉSE

2.1. Megtalálható még a védettség indoka a területen? - Igen

Szükség esetén részletezés, "Nem/Részben" válasz esetén indoklás:

2.2. Milyen élőhelyek mozaikok borítják a területet és milyen arányban?

70 % Erdő

10 % Gyep

10 % Cserjés

% Vizes terület

10 % Egyéb

Sétautak, tűzrakó helyek, nyílt sziklafelszínek növényzet nélkül

2.3. Élőhelyi besorolás ÁNÉR- szerint (<http://www.novenyzetiterkep.hu/?q=magyar/node/45>):

G2, L1, L2a, M8

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

2.4. Területhasználat (kérjük, jelölje az észlelteket):

Egyéb típus: hajléktalanok jelenléte, „bulihely”

Jellemzőik, intenzitás: A terület egyik legnagyobb problémája a sziklatömbben található barlangüreg hajléktalanok által történő rendszeres elfoglalása. A kilakoltatások ellenére rövid időn belül újra belakják a területet. Az elmúlt években sajnálatos módon az erdőben is megjelentek sátrak. A szikla jó kilátóhelyként is funkcionál, ahol főleg hétvégén sok fiatal jár fel alkohelizálni ide. Az átmulatott éjszaka után rendszeresen az összetört üvegek és a szemetelés. Előbbi igen balesetveszélyes, mert hétvégente sokan látogatják kirándulás céljából a területet.

2.5. Folyik-e természetvédelmi kezelés a területen? - Igen

Felmérés, Őrzés,

Egyéb típus:

2.6. Megtalálhatóak-e az alábbi özőnfajok a területen, s milyen mennyiségben:

Akác: Nincs

Selyemkóró: Nincs

Parlagfű: Kevés

Magas/kanadai aranyvessző: Nincs

Japánkeserűfű: Nincs

Gyalogakác: Nincs

Bálványfa ("ecetfa"): Nincs

Keskenylevelű ezüstfa: Nincs

Muflon: Nincs

Egyéb (nevezze meg): tapadó vadszőlő (*Parthenocissus quinquefolia*): kevés

2.7. Része a terület a Natura 2000 hálózatnak? - Nem

Egy része: %

2.8. Érintkezik a terület más természetes élőhelyekkel? - Nem

2.9. Ha igen, milyen típusú élőhellyel?

2.10. Érintkezik a terület más természetvédelmi oltalmat élvező területtel? (pl. Natura 2000, országos védettség, ex lege) - Nem

2.11. Ha igen, milyen természetvédelmi oltalmat élvező területtel? -

2.12. Van védettséget jelző tábla a területen? - Igen

Darabszám: 2

Állapotuk: jó

2.13. Vannak vadgazdálkodási létesítmények a területen?

Magasles: db

Vadetető: db

Szóró: db

Egyéb (név és db):

Nincs

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

3. Védett és fokozottan védett, ill. Natura 2000-es növényfajok és számolt vagy becsült mennyiségük felsorolása

(a becslés lehet tőszámra, vagy területnagyságra vonatkoztatott, fokozottan védett faj esetében pontos tőszámot kell megadni)

piros madárbirs (*Cotoneaster integerrimus*): kb. 100 tő nagyzezerjófű (*Dictamnus albus*): 2-3 tő magyar repcsény (*Erysimum odoratum*): kb. 70 tő kiskécskű hangyabogáncs (*Jurinea mollis*): 4-5 tő árlevelű len (*Linum tenuifolium*): 10-20 tő vetővirág (*Sternbergia colchiciflora*): kb. 50 tő cserjék alatt; általában nem virágoznak bunkós hagyma (*Allium sphaerocephalon*): 4-5 tő budai imola (*Centaurea sadleriana*): kb. 20 tő fehér madársisak (*Cephalanthera damasonium*): 2-3 tő apró nőszirm (*Iris pumila*): 2-3 tő lisztes berkenye (*Sorbus aria*): 1-2 tő budai berkenye (*Sorbus semiincisa*): 1-2 tő

4. Védett és fokozottan védett, ill. Natura 2000-es állatfajok és számolt vagy becsült mennyiségük

(fokozottan védett fajoknál pontos állománynagyságot kell megadni)

bőrfutrinka (*Carabus coriaceus*): ritka ligeti futrinka (*Carabus nemoralis*): ritka szarvasbogár (*Lucanus cervus*): ritka fali gyík (*Podarcis muralis*): szórványos nagy fakopáncs (*Dendrocopos major*): állandó, évente rendszeresen költ 1-2 pár fekete rigó (*Turdus merula*): állandó, évente rendszeresen költ 1-2 pár vörösbegy (*Erithacus rubecula*): állandó, évente rendszeresen költ 1-2 pár fülemüle (*Luscinia megarhynchos*): vonuló, alkalmanként költ 1-2 pár barátposzáta (*Sylvia atricapilla*): vonuló, évente rendszeresen költ 1-2 pár csilpcsalpfüzike (*Phylloscopus collybita*): vonuló, évente rendszeresen költ 1-2 pár kék cinege (*Parus caeruleus*): állandó, alkalmanként költ 1-2 pár széncinege (*Parus major*): állandó, évente rendszeresen költ 1-2 pár fenyvescinege (*Parus ater*): a környező kertesházazs övezetben rendszeresen fészkel, a területen gyakran megfigyelhető egész évben, de nem költ. csuszka (*Sitta europaea*): állandó, évente rendszeresen költ 1-2 pár erdei pinty (*Fringilla coelebs*): állandó, évente rendszeresen költ 1-2 pár

5. Egyéb észrevétel

A terület a www.termeszetvedelem.hu oldal adatbázisában „Balogh Ádám utcai triász és eocén képződmények” név alatt szerepel, holott ez a megnevezés csak az első védetté nyilvánítási határozatban szerepelt, mely a „Budapest helyi jelentőségű természeti értékeinek védelméről szóló 32/1999. (VII. 22.) Főv. KGy. rendelet” életbe lépéséig volt érvényben. (Bár ez a rendelet a korábbi határozatot nem helyezte hatályon kívül.) Ebben a 13. § 2.) pontja már Balogh Ádám-szikla Természetvédelmi Területként nevezi meg az élőhelyet. Azt az elnevezést a „Budapest helyi jelentőségű védett természeti területeiről szóló 25/2013 (IV. 18.) Főv. KGy. rendelet” is átvette. A terület a www.termeszetvedelem.hu oldalon tévesen a természeti emlékek közé lett sorolva, holott már az 1975-ös határozat is területként nevezi meg a Balogh Ádám-sziklát.